

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi

Viite Oikeusministeriön lausuntopyyntö 28.10.2014, OM 3/41/2014

Asia **Luonnonsuojelu- ja ympäristörikossäännösten tarkistaminen**

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnonsuojelu- ja ympäristörikossäännösten tarkistamista valmistelleen työryhmän mietinnöstä (oikeusministeriön julkaisusarja Mietintöjä ja lausuntoja 51/2014). Mietinnössä ehdotetaan, että rikoslain 48 lukuun lisättäisiin uusi törkeää luonnonsuojelurikosta koskeva rangaistussäännös. Sen mukaan rikos voitaisiin arvioida törkeäksi, jos siinä tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä, rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti tai siinä aiheutetaan vakavaa vaaraa tai vahinkoa eliölajin, luonnonalueen tai muun luontoon kuuluvan kohteen säilymiselle. Törkeää ympäristön turmelemista koskevaan rangaistussäännökseen ehdotetaan lisättäväksi ankaroitamisperusteina huomattavan taloudellisen hyödyn tavoittelu sekä rikoksen erityinen suunnitelmallisuus. Mietinnössä ehdotetaan myös ympäristön turmelemista ja tuottamuksellisen ympäristön turmelemista koskevien tunnusmerkistöjen selventämistä muuttamatta niitä asiallisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö pitää ehdotettua rikoslain säännösten tarkistamista perusteltuna. Ministeriön katsoo kuitenkin, että rikoslain 48 lukuun ehdotetun uuden 5 a §:n 1 momentin 3 kohtaan liittyvää kuvausta tunnusmerkistön täyttymisestä tulee ehdotuksen jatkovalmistelussa tarkistaa. Momentin 3 kohdan mukaan luonnonsuojelurikos voitaisiin arvioida törkeäksi, jos rikoksella aiheutetaan vakavaa vaaraa tai vahinkoa eliölajin, luonnonalueen tai muun luontoon kuuluvan kohteen säilymiselle ottaen huomioon rikoksen kohteena olevan eliölajin erityinen harvinaisuus tai uhanalaisuus taikka vaaran tai vahingon pitkäaikaisuus tai laaja ulottuvuus. Ministeriöllä ei ole huomauttamista itse säännöksen muotoiluun. Myös säännöksen perustelut ovat johdonmukaiset siltä osin, kuin niissä selostetaan törkeän rikoksen täyttymistä säännökseen sisältyvän tunnusmerkistön mukaisesti. Perusteluissa törkeän luonnonsuojelurikoksen tunnusmerkistöön on kuitenkin säännöstekstiin liittymättä kytketty myös luonnonsuojelulain 5 §:n mukaisen suotuisan suojelutason säilyttäminen. Ministeriö katsoo, etteivät perustelut tältä osin vastaa säännöksen sisältöä. Ministeriö toteaa myös, ettei luonnonsuojelulain 5 §:ssä määritellyn suotuisan suojelutason ja sen perustana olevien lain 1 §:n yleisten tavoitteiden toteuttamiseen voida sellaisenaan liittää sanktiouhkaa.

Osastopäällikkö

Juha Ojala

Lainsäädäntöneuvos

Pekka Kemppainen

Tämä asiakirja on lähetetty vain sähköisenä. Allekirjoitettu asiakirja on maa- ja metsätalousministeriön arkistossa.

TIEDOKSI: osastot